

Verslag openbare vergadering monumentencommissie Zaanstad

Donderdag 20 januari 2011, 14.00 - 17.00 uur

Locatie: Zaal B, Bannehof 1 te Zaandijk

Voorzitter: **dhr. P. van Nugteren (voorzitter)**

Leden:

- dhr. ing. C.M. Hooyschuur (architect)
- dhr. J. Matser (archeologisch adviseur)
- dhr. ir. J.D. Koudijs (bouwkundige, lid namens Vereniging Zaanse Erfgoed)
- dhr. drs. R.G.M. Pince van der Aa (bouwkundige)
- dhr. drs. J.M.M. Jacobs (architectuurhistoricus)
- dhr. C.P. Homburg (bouwkundige, lid namens Vereniging Zaanse Erfgoed)
- dhr. D. Kersters (gemeentearchief)
- mevr. W.N. Van Ritbergen-Siewers (reservelid)

Aanwezig namens de Gemeente:

- dhr. J. van den Ham (secretaris, verslaglegging)
- mevr. L. Verberne (notulist)

Bezoekers: 14;30 punt 5, planbeoordelingen, Heiligeweg 25, Krommenie, mw. De Jong en drh. Innemee (architect).

Tussen 13.30 en 14.00 uur interne voorbespreking van de bouwplannen.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet allen welkom.

2. Mededelingen

Aan de agenda wordt toegevoegd; Punt 6 Aanwijzingen; bezwaar op besluit aanwijzing schoorsteen Kalf 11. De vragen aan de commissie in het bezwaar worden aan de commissie voorgelegd.

De voorzitter deelt mede dat de aanpassingen aan de bestrating in het beschermde dorpsgezicht 'De Zaanse Schans' inmiddels op orde is. De bestrating wordt uitgevoerd in de originele gele stenen welke in ruime mate zijn aangeschaft.

3. Conceptverslag en actielijst vergadering 9 december 2010

Blad 1; mevr. Van de Berg en mevr. Verhoek waren aanwezig namens de gemeente maar staan niet in het verslag genoemd.

De opmerkingen op het conceptverslag en de actielijst van 11 november 2010 zijn niet vermeld in het verslag.

Blad 2; Eerste alinea, laatste zin; *"in het dakvlak wordt de harmonie van de.." de woorden 'en de karakteristieken' toevoegen.*

Tweede alinea; *"Hal 31"* moet zijn *'Hal 32'*

Laatste alinea; *"maar het is niet noodzakelijk"* vervangen door *'het is ongewenst'*

Blad 3, eerste alinea; *"eentje"* moet zijn *één.*

Bestemmingsplan Kerkbuurt Westzaan; toevoegen: De commissie adviseert om te bekijken of de monumenten aan de Watermolenstraat in het bestemmingsplan goed zijn vernoemd.'

De definitieve verslagen worden na ondertekening gepubliceerd. Deze zijn te vinden op de website van de gemeente Zaanstad www.zaanstad.nl.

Actielijst:

Erfgoed inspectie: Jaarlijks terugkerende evaluatie op de actielijst plaatsen.

Monumentenlijst bijwerken kan van de actielijst af deze is inmiddels op de website geplaatst.

Erfgoednota: document is nog niet gereed. Hier wordt nog aan gewerkt.

4. Ingekomen/uitgegane correspondentie

Ingekomen correspondentie
Uitgegane correspondentie

Verleende Monumentenvergunningen

20101291, rijksmonument, woonhuis, Zuiderhoofdstraat 137, Krommenie
20101305, rijksmonument, Kogerkerk, Kerkstraat 14, Koog aan de Zaan
20101304, rijksmonument, bijgebouw, Kerkstraat 12 Koog aan de Zaan

BI-11-01
BI-11-02
BI-11-03

5. Planbeoordelingen

Volgnr	ntb	BI-11-04
Adres	Heiligeweg 25, Krommenie	
Object	Voormalige boerderij, woonhuis met stulp.	
Status	gemeentelijk monument (stulp) en rijksmonument, nummer 39948 (woonhuis)	
Soort plan	aanvraag omgevingsvergunning	
Soort ingreep	restauratie woonhuis, herbestemming stulp tot woonhuis	
1 ^e behandeling		

Toelichting:

Het bestaande woonhuis (rijksmonument) is in slechte staat door achterstallig onderhoud. De woning wordt gerestaureerd als bestaand met het veranderen en vernieuwen van de indeling. Het metselwerk dient opnieuw opgebouwd te worden, de kozijnen worden gerestaureerd. De aanliggende stulpboerderij wordt gerestaureerd en geschikt gemaakt voor bewoning. De fundering, de constructie, het dakwerk en de gevels zijn in zo'n slechte staat dat deze opnieuw opgebouwd dienen te worden. De nieuwe situatie wordt in vorm en materiaal in exterieur gelijk aan bestaand. Er worden in de gevel nieuwe openingen gemaakt. Het interieur wordt nieuw gebouwd om de stulp geschikt te maken voor bewoning.

De architect M. Innemee is aanwezig en licht het plan toe. De bouwkundige staat van het pand is zo slecht dat er grotendeels reconstructie zal plaatsvinden. Van zowel stulp en het woonhuis dient de fundering, de wanden en de kapconstructie te worden vernieuwd. Als uitgangspunt voor de restauratie/ reconstructie is het eerder afgegeven preadvies van de monumentencommissie aangehouden. In de stulp zal een woning worden gecreëerd. Er wordt enkel in de vierkantsconstructie een verdiepingvloer geplaatst waardoor de onderste verdieping buiten het vierkant een dubbele hoogte krijgt. Hierdoor wordt het vierkant meer benadrukt en ontstaan er beter leefbare ruimtes. In het woonhuis (rijksmonument) worden voornamelijk herstelwerkzaamheden uitgevoerd. De nieuwe functies worden geplaatst binnen de huidige paardenstal aanliggend aan de woning. In het woonhuis wordt een voordeur geconstrueerd aan de hand van een oude plattegrond tekening. De voorgevel blijft verder ongewijzigd. In de achtergevel worden nieuwe verdiepingshoge ramen geplaatst. De materialisering blijft rondom gelijk aan de bestaande situatie.

Advies: positief mits

De commissie adviseert positief over het herbestemmen van de stulp tot woning. De commissie gaat akkoord met de plattegrondwijzigingen van zowel het woonhuis als de stulp. Het reconstrueren van de voordeur in het woonhuis is een goede toevoeging. Het plaatsen van nieuwe raamopeningen is akkoord alleen adviseert de commissie om de nieuwe elementen niet historiseren maar juist een hedendaagse uitstraling mee te geven. De commissie uit zijn zorgen over het gemak waarmee gesproken wordt over een totale reconstructie. Er wordt nadrukkelijk geadviseerd per onderdeel te bekijken wat bewaard kan blijven en/of hersteld kan worden. Er dienen geen monumentale elementen te verdwijnen. Zo dient ook de bestaande smuiger met grootse zorg aangepakt te worden. Deze moet op zijn plaats gerestaureerd worden en mag niet worden gedemonteerd. De detaillering van het woonhuis past niet bij een restauratieve aanpak. Geadviseerd wordt deze aan te passen aan de bestaande situatie, zoals het gebruiken van monumentenglas, een houtsoort en kozijnmaat passend bij de uitstraling van het bestaande en geen ventilatieroosters boven de kozijnen. Deze aanpassingen dienen ter goedkeuring aan het team monumenten worden voorgelegd voordat er met de werkzaamheden gestart wordt.

Volgnr O20101430
Adres Westzijde 258, Zaandam
Object Woonhuis
Status rijksmonument, nummer 40077
Soort plan aanvraag omgevingsvergunning
Soort ingreep veranderen van een woonhuis tot vier appartementen

BI-11-05

Toelichting:

Het geschikt maken van één woonhuis (voormalig kantoor) tot vier appartementen. De nieuwe appartementen worden gevormd binnen bestaande ruimten. De gevels blijven ongewijzigd. In het interieur dienen de scheidingswanden en vloeren geschikt te worden gemaakt voor woningscheidende elementen. Op de begane grond worden in de bestaande hal twee nieuwe entreeportalen gemaakt, op de verdieping één. Er worden twee nieuwe badkamers gemaakt op de begane grond.

Advies: positief mits

De commissie adviseert positief over het veranderen van het woonhuis in vier appartementen. Met aanpassingen die aan het bestaande pand dienen te worden uitgevoerd gaan mogelijk slechts enkele monumentale waarden verloren. Het pand leent zich uitstekend voor appartementen. De nieuw te plaatsen binnenwanden en sanitaire voorzieningen worden reversibel aangebracht. De commissie adviseert het op tekening aangeven van de nieuwe afvoeren tbv de nieuwe badkamers en het inzichtelijk maken van de verloren gaande monumentale waarden middels het verhogen van de verdiepingsvloer. Met de ophoging van de woningscheidende verdiepingsvloer wordt de aansluiting van de monumentale trap veranderd en gaan mogelijk elementen aan historische plinten, tegelwerk en binnendeuren verloren. De verloren gaande waarden dienen op tekening te worden vastgelegd en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het team monumenten.

6. Aanwijzingen

Tegen de aanwijzing van de fabriekschoorsteen aan het Kalf 11 is een bezwaar ingediend. In dit bezwaar komen een aantal vragen aan de orde. Voor een aantal van deze vragen is er advies gevraagd aan de gemeentelijke monumentencommissie van Zaanstad. De vragen die gesteld zijn:

1. Kan de commissie motiveren waarom de kosten van het onderhoud minder zwaar wegen dan het publieke belang bij behoud van de monumentwaardigheid van de schoorsteen?
2. Kan de commissie motiveren of ze achter de inhoud van de redengevende omschrijving staan en of ze de redengevende omschrijving een juiste beschrijving vinden van de 'monumentale' kwaliteiten van de schoorsteen?
3. Kan de commissie motiveren waarom ze van mening zijn dat de schoorsteen 'zeldzaamheidswaarde' bevat?
4. Kan de commissie motiveren/aangeven wat er bedoeld wordt met de term gaaf?
5. In het commissieadvies is aangegeven dat de schoorsteen zichtbaar is vanaf de Westzijde en er wordt gesproken over een gerestaureerd pand van Schenk Papier. Kan de commissie aangeven of dit advies klopt?

De commissie heeft naar aanleiding van de vragen de volgende adviezen gegeven:

1. De commissie geeft geen advies aan de hand van mogelijke restauratiekosten. Deze zijn in de advisering aan het college niet meegenomen. De commissie adviseert bij aanvragen voor aanwijzingen aan de hand van een set beoordelingscriteria. De bouwkundige staat is geen vastgesteld criterium voor het aanwijzen tot gemeentelijk monument maar een belangenafweging die door het college afgewogen moet worden.
2. De redengevende omschrijving (RO) is een goede omschrijving van de reden tot aanwijzen van de schoorsteen. De commissie kan zich in deze omschrijving vinden, ziet daarin geen gebreken en oordeelt dat de RO getuigt van professionaliteit.
3. De schoorsteen heeft zeldzaamheidswaarde als één van de laatst over gebleven schoorstenen in de Zaanstreek. De commissie blijft bij dit standpunt. De schoorsteen heeft monumentale waarden, zie hiervoor het eerdere advies wat de commissie gaf voor de voorlopige aanwijzing tot gemeentelijk monument.

4. Met de term 'gaaf' wordt niet gesproken over de staat van onderhoud. Gaaf is een term die in de architectuurhistorie gebruikt wordt om aan te geven of het object gaaf is in hoofdvorm, architectuur, materiaal en vorm. De schoorsteen is naar mening van de commissie een 'gaaf' voorbeeld en heeft daardoor een hoge architectonische waarde.
5. De commissie geeft aan dat er enkele onjuistheden zitten in het advies aan het college betreffende de schoorsteen. De schoorsteen is niet zichtbaar vanaf de Westzijde. Dit gaat niet ten koste van de stedenbouwkundige waarde van de fabrieksschoorsteen. De ligging aan de Zaan is nog steeds een grote stedenbouwkundige waarde omdat de meeste schoorstenen van oudsher gesitueerd waren aan de Zaan. Met restaureren van het Schenk gebouw wordt geen grote restauratie bedoeld, maar het herstellen van voegwerk e.d.

7. Rondvraag

Er wordt voorgesteld om de restauratie van de Paushuize in Utrecht te bezoeken met de gehele commissie. Het plan wordt positief ontvangen. Afgesproken wordt dat op 25 februari 2011 om 11:00 de rondleiding zal starten.

Er wordt de vraag gesteld over de molen de Ooievaar welke onlangs is besproken in een bijeenkomst van vereniging de Zaanse Molen. Het standpunt van de Gemeente is hierin nog altijd hetzelfde. De huidige historische locatie heeft de voorkeur.

8. Sluiting

De volgende vergadering van de monumentencommissie vindt plaats op donderdag **17 februari 2011** op de Bannehof te Zaandijk in de **Zaal A**.

Overige vergaderdata in 2011;

17 maart, 14 april, 19 mei, 16 juni, 14 juli, 11 augustus, 15 september, 13 oktober, 10 november en 8 december.

Voor akkoord,

Voorzitter

Datum:

17/02/2011

Secretaris

Datum

17/02/2011